

BESLUT
2014-06-18

Dnr Ö 13-2014

KLAGANDE

Linnéuniversitetet
Institutionen för nationalekonomi och statistik
351 95 Växjö

ÖVERKLAGAT BESLUT

Regionala etikprövningsnämndens i Linköping, avdelningen för prövning av övrig forskning, beslut den 11 mars, dnr 2013/405-31.

SAKEN

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen).

Projekttitel: Hälso- och utbildningsutfall bland barn med samkönade föräldrar.

Regionala etikprövningsnämndens beslut

se Bilaga

Syftet med projektet uppges vara att förbättra kunskapsläget kring hur det går i livet för barn som växer upp med samkönade föräldrar. Därvid kommer man att jämföra med barn med heterosexuella föräldrar, genom att studera barnens hälso- och utbildningsutfall tillsammans med uppgifter om föräldrarna, med hjälp av registerdata. Studien baseras på några av de register som finns hos Socialstyrelsen eller Statistiska Centralbyrån. Länkningen mellan registren sker på Statistiska Centralbyrån och forskargruppen erhåller datafiler utan möjlighet för dem själva att identifiera forskningspersonerna.

Den regionala etikprövningsnämnden avslog ansökningsen bl.a. med motiveringen att forskaren inte visat vilken hypotes som ligger till grund för projektets frågeställning och vidare att ansökan inte säger något om hur eventuella forskningsresultat som visar skillnader mellan grupperna av barn ska komma att tolkas eller användas. Nämnden fann sammanfattningsvis att projektets utgångspunkt och frågeställning är grundlös och omotiverad. Vidare att projektet riskerar ett utpekande och en stigmatisering av samkönade äktenskap.

Beträffande den kritik som rör risker för utpekande och stigmatisering anför klaganden bl.a. att om inte studier av det här slaget får göras så kommer debatten i samhället även fortsättningsvis att baseras på tyckande och vad många skulle kalla fördomar. Det får uppfattas som att klaganden begär att ansökan ska godkännas.

Centrala etikprövningsnämndens bedömning

Forskningsprojektet genomförs efter länkning av känsliga personuppgifter, vilken sker hos Statiska Centralbyrån som är registerhållare för några av de register som kommer att användas i studien. Forskargruppen kan inte själv spåra eller identifiera enskilda personer. Enligt den praxis som utarbetats och uttryckts i flera beslut av Centrala etikprövningsnämnden får integritetsintrånget i fall som detta betraktas som närmast obefintligt. Enligt 9 § etikprövningslagen får forskning godkännas bara om de risker som den kan medföra för forskningspersonernas hälsa, säkerhet och personliga integritet uppvägs av dess vetenskapliga värde. Om projektet genomförs kan det förväntas generera en kunskapsvinst, vilket talar för att forskningen ska godkännas.

Med ändring av den regionala etikprövningsnämndens i Linköping beslut godkänner Centrala etikprövningsnämnden den forskning som avses med ansökan.

Detta beslut har fattats av Severin Blomstrand, Elisabeth Andersson, Kickis Åhré Älgamo, Peter Höglund, Tina Dalianis, Anders Brändström och Ann Wennerberg efter föredragning av Peter Höglund. Vid den slutliga handläggningen har dessutom närvarit ersättarna Carina Gunnarsson, Bengt Gustafsson, Lena Näslund och Kjell Asplund samt kanslichefen Anna-Karin Ahlgren.

Centrala etikprövningsnämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

På Centrala etikprövningsnämndens vägnar

Severin Blomstrand

Närvarande:

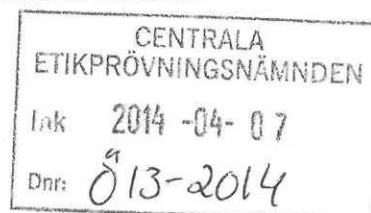
Ledamöter: Owe Horned, lagman, ordförande.
Göran Collste, professor (*tillämpad etik*), vetenskaplig sekreterare
Gerhard Andersson, professor (*psykologi*), deltog ej punkt 5
Hans T Sternudd, fil dr (*konst- och bildvetenskap*), ersättare för Karin Axelsson
Lars Björklund, universitetslektor (*utbildningsvetenskap*)
Motzi Eklöf, docent (*hälsa-samhälle/vård- medicinhistoria*)
Mikael Heimann, professor (*psykologi*)
Åsa Nilsson Dahlström, universitetslektor, (*socialantropologi, kulturarv*)
Maria Gustavsson, bitr professor (*pedagogik i arbetslivet*), ers för Eva Reimers

Ledamöter som företräder allmänna intressen:

Rachel De Basso, med dr, ersättare för Marcus Eskdahl
Gunilla Johansson, undersköterska
Madeleine Johansson, företagare

Övriga:

Anna Alexandersson, administrativ sekr
Rolf Holmgren, lagman, ordförandens ersättare, deltog punkt 1 - 9

PUNKT	ÄRENDE	BESLUT
-------	--------	--------

3. Komplettering av ansökan om etikprövning

Forskningshuvudman: Linnéuniversitetet

Forskare: , Inst för nationalekonomi och statistik, Växjö

Projekt: Hälso- och utbildningsutfall bland barn med samkönade föräldrar.

Dnr 2013/405-31

Föredragande: Göran Collste

Nämnden beslutade att avslå ansökan. Nämndens skäl till avslag är följande:

Projektet är en registerstudie. Enligt ansökan avser forskaren att jämföra barn i samkönade äktenskap med barn i heterosexuella äktenskap med avseende på barnens hälso- och utbildningsutfall. I den ursprungliga ansökan skulle forskaren med hälsoutfall undersöka förekomsten av astma och ADHD men i den version som inkommit efter komplettering är ADHD borttaget.

Forskaren har inte visat vilken hypotes som ligger till grund för projektets frågeställning; dvs. att det skulle finnas något samband mellan å ena sidan typen av äktenskap och å andra sidan hälso- och utbildningsutfall. Forskaren har inte heller visat varför just förekomsten av astma skulle vara en relevant variabel. Det framgår heller inte om forskaren utgår från ett kausalsamband mellan äktenskapstyp och barnens hälso- och utbildningsutfall. Ansökan säger inget om hur eventuella forskningsresultat som visar antingen högre eller lägre ohälsa eller utbildning hos barn i samkönade äktenskap skall komma att tolkas och användas.

Nämnden finner sammanfattningsvis att projektets utgångspunkt och frågeställning är grundlös och omotiverad. Nämnden anser också att projektet riskerar att innebära ett utpekande och en stigmatisering av samkönade äktenskap. Nämndens sammanvägda bedömning är att projektets risker inte uppvägs av dess möjliga nytta.

Hur man överklagar, se bilaga.

Vid protokollet

Justeras

Göran Collste

Owe Horned

Att utdraget överensstämmer med originalet intygar:

Anna Alexandersson

Administrativ sekreterare